

tyder for mig: vil genere saa lidt som muligt overfor de paagældende Erhvervs virksomheder —, saa tror jeg, at med den Paragraf bør det ikke gennemføres, hvori- mod jeg ellers gerne vil arbejde med til at faa Lovforslaget ophøjet til Lov.

Brandes: Jeg skal efter de udførlige Foredrag, vi har hørt af de to første ærede Talere, indskrænke mig til yderst faa Bemærkninger. Om selve Sagen i Almindelighed skal jeg ikke sige meget. I Virkeligheden er jo Hovedpunkterne berørt fra forskellige Sider ved Forhandlingen om Sparekasselovforslaget. Det ærede 8de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) var ogsaa her inde paa Hovedpunkterne. Man kan ikke sige, at Modtagelsen af dette Lovforslag har været synderlig varm. Det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen), som dog har været Medlem af Kommissionen og har været med til at indstille et Lovforslag som dette til Ministeriet, var jo egentlig af den Mening, at dette Lovforslag ikke burde gennemføres, hvis der ikke var en Tvang over hans Parti og Rigsdagen i det hele til at gennemføre det, fordi man uden dette ikke kunde faa en Sparekasselov gennemført. Det var Sparekasselovforslaget, som vilde trække dette Lovforslag i Land, og hvis der ikke stilledes en saadan Fordring fra Sparekassemændenes Side, som der nu engang stilles, vilde man lige saa godt kunne undvære dette Lovforslag. Det er jo ikke en videre varm anbefaling, og jeg er ikke klar over, om der virkelig stilles en saadan Fordring. Især er jeg det ikke efter at have hørt det ærede 8de kongevalgte Medlem, som gik imod den Paragraf, hvorved der institueres det, jeg har tilladt mig at kalde Renteraadet — for at bruge et kort Udtryk. For mig har det staaet saaledes, at der fra Sparekassemændenes Side lagdes afgørende Vægt paa, at dette Renteraad tilvejebragtes, og hvis dette altsaa bortfaldt, hvis man kan gaa ud fra, at det ærede 8de kongevalgte Medlem kan sejre med sin Mening om, at Renteraadet ikke behøvede at bringes til Veje, kan jeg ikke se rettere, end at saa falder egentlig ogsaa Sparekassemændenes Fordring bort, og saa vilde vi egentlig ikke behøve at gennemføre Lovforslaget om Bankselskaber for at faa en Sparekasselov igennem. At en saadan bør gennemføres, er jeg ganske klar over efter de Tilstande, der har været. Efter de sørgelige Erfaringer, der er gjort paa Sparekasseraadet, synes det nødvendigt, at vi

kommer til en ændret og forbedret Lov om Sparekassernes Ordning. Det forekommer mig, at det høje Landsting vilde gaa sin Pligt forbi, hvis det ikke af al Magt endnu i denne Samling søgte at arbejde et saadant Lovforslag igennem. Om derimod dette Lovforslag om Bankselskaber ikke skulde gaa igennem, synes mig Ulykken mindre. Overhovedet begriber jeg ikke, at man kan føre det igennem, hvis man ikke ogsaa gennemfører det Lovforslag om Aktieselskaber, som er omtalt her i Dag ganske kort, og mod hvis Bestemmelser der for Resten af Regeringspartiets Ordfører i denne Sag (J. Pedersen) gjordes stærke Indvendinger. Uden Aktieselskabslov ingen Bankselskabslov, det synes mig absolut sikkert. Derimod er der ingen Grund til at mene, at der ikke kunde gennemføres en Sparekasselov, uden at man faar dette Lovforslag om Bankselskaber igennem. Jeg er imidlertid ingen Modstander af Forslaget og kan meget godt indse de gode Formaal, en saadan Lov kan tjene. Jeg tror imidlertid ikke, at Lovgivning kan bruges til at højne Moralens nogen Steder i Verden, heller ikke i Bankverdenen. Jeg tror, at al moralsk Lovgivning maa man vist se bort fra, men det er muligt, at man kan træffe nogle Bestemmelser, som vel ikke sikrer de enfoldigste, men dog muligvis gør Lovovertrædelser meget vanskelige for dem, som har med de paagældende Forhold — i dette Tilfælde med Bankerne — at gøre. Den sidste ærede Taler (Hey) har sagt, at der er ikke nogen Lovbestemmelse, som ikke samtidig skaber Mulighed for eller Midler til at omgaa den. Ja, det er naturligvis sandt, men ud fra den Betragtning vilde jo næsten al Lovgivning maatte standses. Saaledes kan man altsaa ikke ræsonnere. Det ærede Medlem, som ogsaa har været Medlem af Kommissionen, mener dog, at der i dette Forslag er gode Bestemmelser. Saa maa vi se bort fra, at disse Bestemmelser kan omgaaes. Et gammelt Ord siger, at man ogsaa respekterer Loven, naar man omgaa den; det bliver vi nødt til at holde os til overfor de Overtrædelser, som muligt kan ske, hvis disse Bestemmelser i Lovforslaget bliver gennemførte.

Om Lovforslagets enkelte Bestemmelser har jeg kun nogle Ord at sige. En af de vigtigste Paragraffer er § 4, hvori først Begrebet Bankvirksomhed bestemmes. Deri er jeg enig med det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen), at den Definition, der her gives af Bankvirksomhed, er vistnok ikke tilstrækkelig udtøm-